

Sklavouriezh ha morianeta

Diell 1 : Marc'had sklavourion en Egipt kozh : sklavourion Nubia o c'hortoz bout gwerzhet (XVIII^{vet} tiernac'h Faraon : - 1550 / - 1292)

Engravadur war ur bez, Mirdi an hendraouriezh e Bologna.

(Mammenn : Mike Knell — Flickr: Slave Market, Mono version, CC BY-SA 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=30521549>)

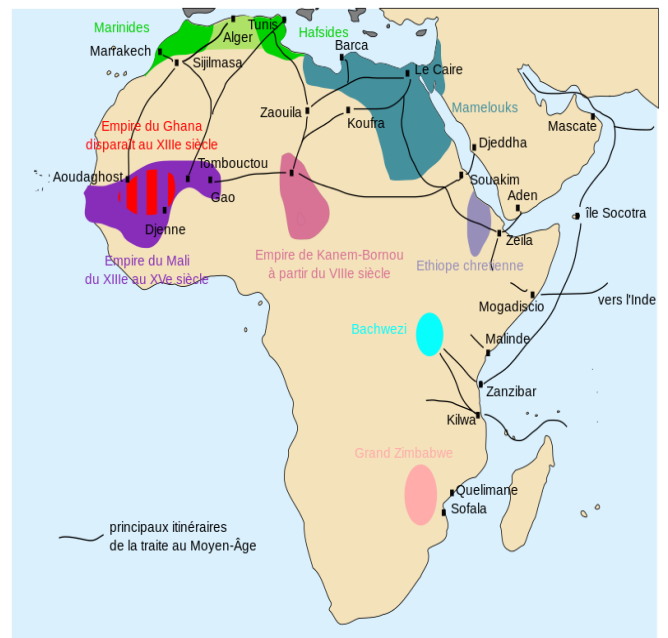
Diell 2 : Marc'had sklavourion e Zabid e Yemen

(diwar al levr Al Hariri Sheffer, 1287, Irak)

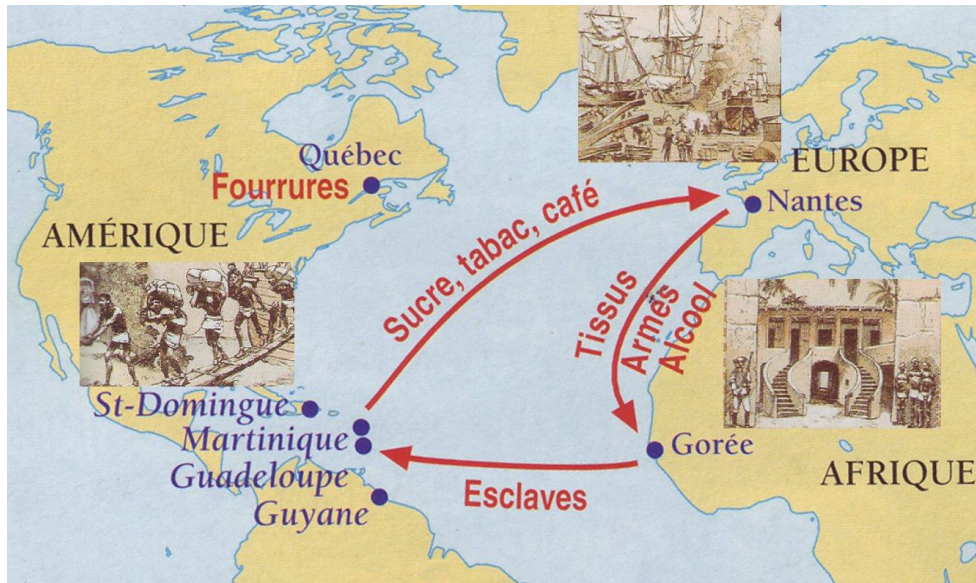
[Levraoueg Riezel Bro-C'hall, Rann an dornskridoù]

Diell 3 : Ar morianeta gant Muzulmiz en Afrika er Grennamzer (XIII^{vet} kantved)

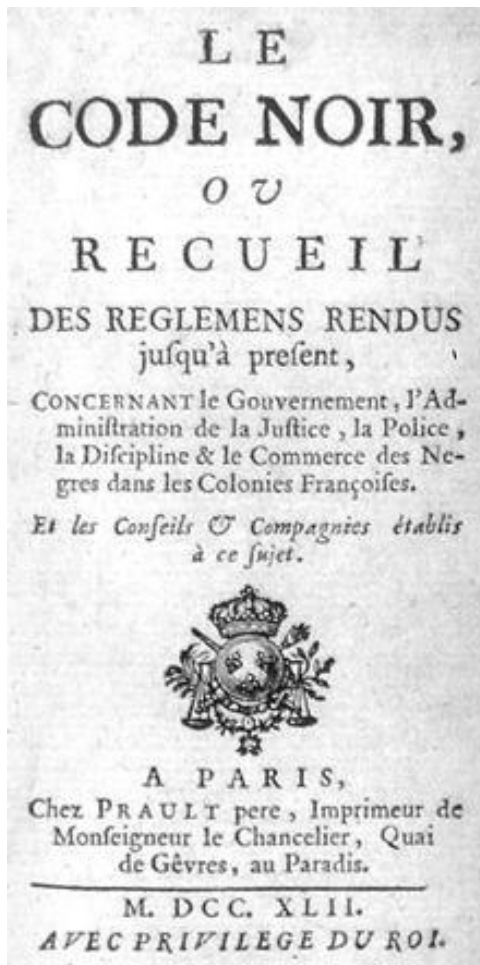
Mammenn : http://fr.wikimini.org/wiki/Traite_transsaharienne

Diell 4 : Kenwerzh tric'hornel

Mammenn : <http://www.paixetdeveloppement.com/une.php?num=88>

Diell 5 : An dezveg du, 1685.

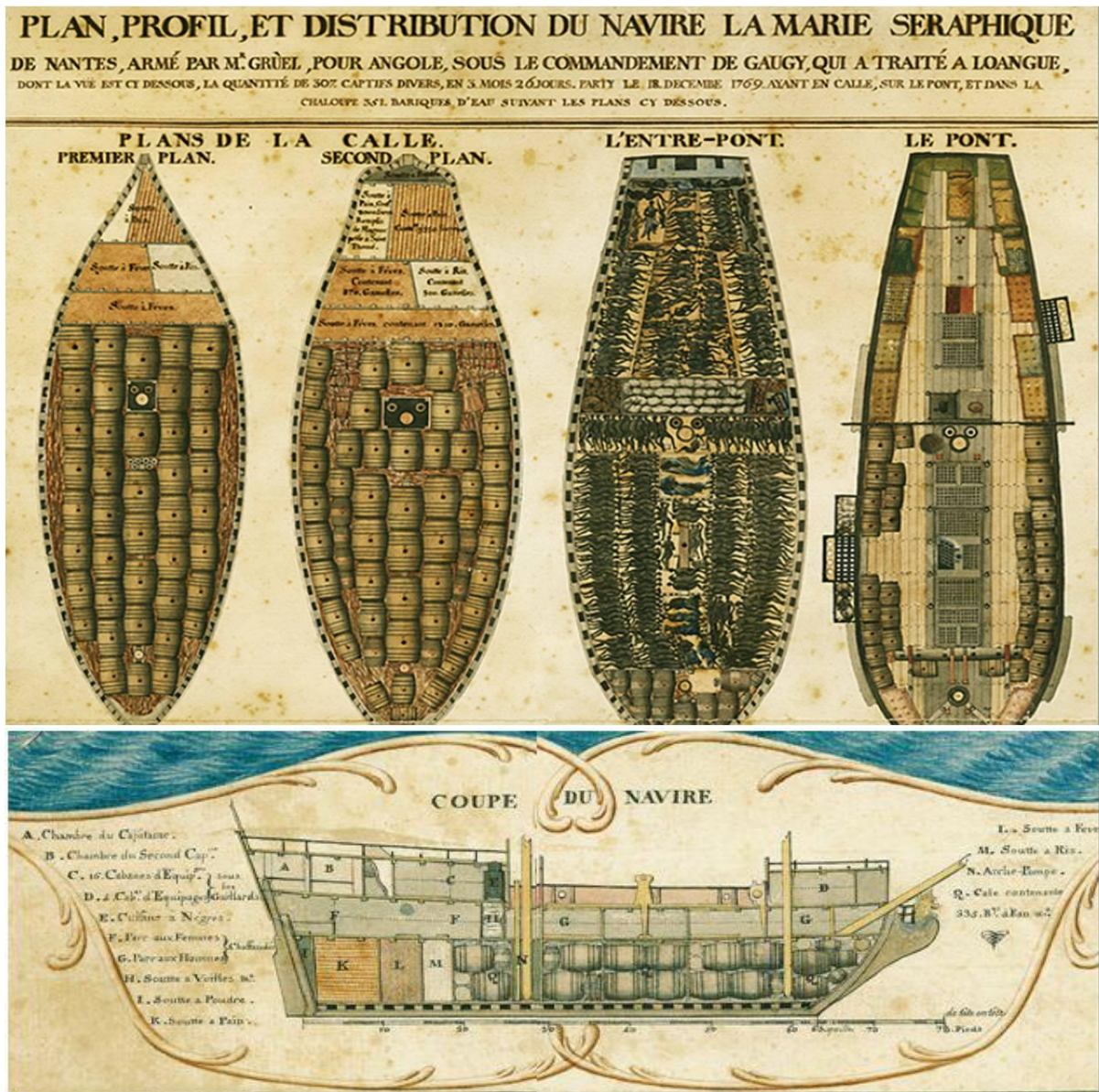

MELLAD 12. - Ar vugale a vo bet ganet eus euredoù etre sklavourion a vo sklavourion, ha da vistri ar wreg sklavour e vint ha neket da vistri he gwaz, m'o deus ar gwaz hag ar wreg mistri disheñvel.

MELLAD 13. - Ni 'venn, m'en deus ar gwaz sklavour euredet ur wreg dieub, e heulio ar vugale, ken par ken parez, stuzegezh o mamm hag e vint dieub evelti daoust da sklavelezh o zad. Ha m'eo dieub o zad ha sklavourez o mamm, e vo sklavourion ar vugale ivez.

Sklavouriezh ha morianeta

Diell 6 : ul lestr morianeta : La Marie Séraphique eus Naoned.

[histoire géographique et éducation civique au collège - E-monsite](#)

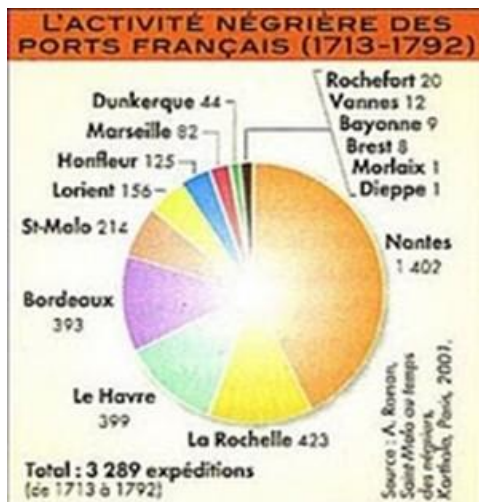
Etrepont al lestr Marie Séraphique : park an dud. © Château des ducs de Bretagne – Musée d'histoire de Nantes, Alain Guillard

Dielloù 7 : Naoned hag ar morianeta

7 a :

7 b :

7 c :

© Léia Santacroce : Masklòù-bolz a c'heller gwelout war talbennoù tiez zo e Naoned (bali Brancas, a-us, ha war Enez Feydeau, a-is)

Diell 8 :

8a : Deved freuzidigezh ar sklavouriezh en trevadennoù gall, 27 ebrel 1848

Maodierniezh ar Mor hag an Trevadennoù, en anv ar bobl c'hall, a embann :

Mellad 1^{añ} :

Freuzet penn da benn e vo ar sklavouriezh en holl drevadennoù ha perc'henniezhoù gall, daou viz war-lerc'h embannadur an deved-mañ. Adalek embannadur an deved-mañ en trevadennoù ez eo difennet nep kastiz korfel ha gwerzhañ tud n'int ket dieub.

Mellad 8 :

En dazont e vo difennet da nep Gall, ha pa vefe en ur vro estren, da berc'hennañ, da brenañ pe da werzhañ sklavourion, ha da gemer perzh, war-eeun pe dre hanterouriezh, e nep trafikerezh pe korvoerezh sklavourion. Kement hini a yafe a-enep a gollfe e stad a geodedour gall. Neoazh, ar C'hallaoued en em gavo dindan dalc'h an difennoù-se da vare embannadur an deved-mañ, o do un termen a dri bloaz evit plegañ outañ.

8b : Victor Hugo, 18 mae 1879

« En 19^{vet} kantved en deus graet ar Gwenn un den eus an Du ; en 20^{vet} kantved e ray Europa ur bed eus Afrika. (*Stlakadennoù daouarn.*)

Adober un Afrika nevez, azasaat Afrika gozh ouzh ar sevenadur, eno emañ an dalc'h. Ha diskoulmet e vo gant Europa.

Ai 'ta, Pobloù ! Aloubit an douar-se. Krogit ennañ. Digant piv ? Digant den ebet. Tapit an douar-se digant Doue. Reiñ a ra Doue an douar d'an denion, reiñ a ra Doue Afrika da Europa. Tapit eñ. E-lec'h ma kase ar rouaned ar brezel, kasit ar peoc'h. Tapit eñ, neket evit ar c'hanolioù met evit an ararou ; neket evit ar c'hlezeoù met evit ar c'henwerzh ; neket evit an emgannoù met evit ar greanterezh ; neket evit an alouberezh met evit ar vreuriezh. (*stlakadennoù hir*).

Skuilhit ho treist-muzul en Afrika-se ha diskoulmit war un dro ho kudennoù kevredigezhel, grit perc'henned eus ho peorien.

Ai 'ta, grit ! Grit hentoù, grit porzhioù-mor, grit kêrioù ; paotait, gounezit, trevadennit, liesait ! »

8c : Jules Ferry, 28 juillet 1885

« Aotrounez, ret eo komz uheloc'h ha lavarout gwiroc'h ! Ret eo lavarout splann o deus ur gwir ar gouennoù uhelañ war ar gouennoù izelañ... peogwir o deus un dlead en o c'heñver. Dleet eo dezho sevenaat ar gouennoù izelañ...

An dleadoù-se ne oant ket anavezet mat en istor ar c'hantvedoù tremen, ha pa gase ar soudarded hag ergerzhourion spagnat ar sklavouriezh en Amerika ar C'hreiz ne sevenent ket, gwir eo, o dlead a dud eus ur ouenn uhelañ. En deiz a hiziv avat ez embannan e sevena broadoù Europa an dlead-se a sevenadur gant brokusted, gant meurdez ha gant onestiz... »

Goulennaoueg

Diell 1

- 1) Pegoulz ha pelec'h eo bet engravet ar skeudenn-mañ ?
- 2) Deskriv pezh a welez war ar skeudenn.
- 3) Penaos diforc'hañ daou rumm tud ?
- 4) Petra emañ Egiptiz oc'h ober ? Peseurt binvioù zo ganto en o dorn ?

Diell 2

- 1) Pegoulz e voe treset ar skeudenn-mañ ? Klask war gartenn ar bed pelec'h emañ Yemen.
- 3) Penaos e c'hallez anavezout ar sklavourion diouzh ar sklavelourion ?
- 4) Peseurt binvioù zo amañ da ziskouez emeur war ur marc'had ?

Diell 3

- 1) Diskouez war ar gartenn pelec'h emañ gouelec'h ar Sahara. Klask war ar gartenn anvioù an impalaeriezhioù er c'hreisteiz d'ar Sahara a bourveze sklavourion.
- 3) Da belec'h e veze kaset ar sklavourion-se ?
- 4) Hag anv ur vro all a gaver war ar gartenn ma veze kaset sklavourion ?

Diell 4

- 1) Gant peseurt bro e oa bet trevadennet an holl gêrioù hag inizi skrivet o anv war ar gartenn ?
- 2) Petra a veze kaset, eus pelec'h da belec'h ?
- 3) Ha tu a oa, da 'z soñj, da eilpenañ an dezougen-se ? Perak ?
- 4) Perak e vez graet eus hevelep kenwerzh ar c'henwerzh tric'hornel ?

Diell 5

- 1) Petra a ziskouez e veze graet ouzh ar morianed evel ouzh marc'hadourezh ?
- 2) E 1685 e oa bet embannet an "Dezveg du" kentañ gant Colbert evit Louis 14. Eus peseurt bloaz eo embannadur hini an diell 5 ?

Diell 6

- 1) Displeg penaos e oa « lojet » ar vorianed el listri.
- 2) Perak e oa aes d'ar bigi-se kas tud war un tu ha marc'hadourezh war an tu all ?
- 3) Perak e varve kalz a dud e-pad an dreizhadenn ?

Dielloù 7

- 1) Sell ouzh an diell 7a : peseurt bro he deus morianetaet ar muiañ en Europa ar Gornôg ?
- 2) Evit Bro-C'hall, e peseurt kêr ez eus morianetaet ar muiañ ?
- 3) Spagn he doa trevadennoù bras en Amerika ha koulskoude, hervez ar gartenn, n'he deus ket morianetaet. Ha gouest out da zisplegañ perak ?
- 4) En ur sellout ouzh an diell 7b, lavar e peseurt perzhier Breizh ez eus morianetaet. Renk int hervez o oberiantiz, war gresk.
- 5) Diell 7c : displeg perak ez eo ar maskloù-bolz-se testenioù eus tremened Naoned.

Dielloù 8 :

- 1) Diell 8a - Pegoulz e voe freuzet ar sklavouriezh e Bro-C'hall ? Petra a c'hoarvezfe d'ur Gall a gendalc'hfe d'ober kenwerzh pe da gorvoiñ sklavourion ?
- 2) Diell 8b - Lenn ar brezegenn. Perak e lavar Victor Hugo en deus graet an den gwenn un den eus an hini du ?
- 3) Diell 8c - « Gouennoù uhelañ » ha « gouennoù izelañ », petra int, hervez Jules Ferry, da 'z soñj ?
- 4) Dielloù 8b ha 8c - Daoust ha fellout a ra da Victor Hugo ha da Jules Ferry freuzañ an trevadennoù ? Perak ?